

 Būvniecības valsts kontroles birojs	Būvniecības valsts kontroles birojs	
	Kvalitātes vadības sistēmas dokuments	
	Numurs: PP.BVS.Nr.6	Versija:9
	APSTIPRINU: Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļas vadītāja M.Kavosa 03.11.2025 Nr. 1-1.6/2025/33	

PATSTĀVĪGĀS PRAKSES UZRAUDZĪBA

Apakšprocesa mērķis ir noteikt kārtību, kādā Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļa veic būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.

Terminu un saīsinājumu skaidrojums:

Birojs – Būvniecības valsts kontroles birojs;

BIS – Būvniecības informācijas sistēma;

BSN – Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļa;

PAIKN – Plānošanas, analīzes un iekšējās kontroles nodaļa;

Eksperts – persona, kas ir kompetenta un tiesīga veikt kandidātu kompetences novērtēšanu un sertificēto būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzību;

BUP – būvspeciālistu uzraudzības plāns.

DVS - dokumentu vadības sistēma “Namejs Enterprise”.

Formas:

- Forma Nr.1: Būvekspertīzes padziļinātās pārbaudes atzinums;
- Forma Nr.2: Objekta padziļinātās pārbaudes akts;
- Forma Nr.3: Akts par padziļinātās pārbaudes pabeigšanu;
- Forma Nr.4: Būvekspertīzes pārbaudes atzinums.

1. Būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzības pārbaude

- 1.1. BSN nodarbinātais uzraudzības procesa ietvaros katru gadu līdz 1.februārim sagatavo un saskaņo ar BSN vadītāju BUP, kurā nosaka būvspeciālistus šādām patstāvīgās prakses uzraudzības pārbaudēm: ikgadējai jeb 100% pārbaudei un padziļinātai jeb 1% pārbaudei.
- 1.2. BUP ikgadējai jeb 100% pārbaudei tiek novirzīti būvspeciālisti, kuriem ir aktīvs sertifikāts būvekspertīzes specialitātē, izņemot ārvalstu speciālistus, kuriem ir īslaicīgā profesionālā pakalpojuma sniegšanas atļauja būveksperta profesijā.
- 1.3. BUP padziļinātai jeb 1% pārbaudei tiek novirzīts 1% no visiem būvekspertīzes specialitātē sertificētajiem būvspeciālistiem, kuri saskaņā ar risku analīzi klasificējas padziļinātajai pārbaudei. BSN padziļinātai pārbaudei ir tiesīga izvēlēties būvspeciālistu arī pēc nejaušības principa. Būvspeciālistus padziļinātai pārbaudei izvēlas, ņemot vērā šādus priekšnosacījumus:
 - 1.3.1. būvspeciālistam pēdējo piecu gadu periodā ir izteikts brīdinājums vai bijusi uz laiku apturēta sertifikāta darbība par būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumiem;
 - 1.3.2. būvspeciālistam, veicot patstāvīgās prakses uzraudzību, ir konstatētas būvspeciālistu reģistrā ievadītās būvprakses informācijas neatbilstības (ekspertam rodas pamatotas šaubas par iesniegtās informācijas un dokumentu atbilstību noteiktajām prasībām) vai patstāvīgās prakses ietvaros ievērojamam skaitam (kalendārā gada ietvaros

- vairāk kā 10 ekspertīzes darbi) objektu sagatavoti būvprojekta vai būves ekspertīzes atzinumi;
- 1.3.3. būvspeciālistam pēdējo piecu gadu periodā ir konstatēti maznozīmīgi pārkāpumi;
 - 1.3.4. būvspeciālistam pēdējo piecu gadu periodā nav veikta padziļinātā būvprakses uzraudzība.
- 1.4. Patstāvīgās prakses izvērtēšanu uzraudzības pārbaudes ietvaros pirmreizēji veic vismaz viens eksperts, bet patstāvīgās prakses uzraudzības komisijas organizēšanas gadījumā tiek piesaistīti vismaz divi BSN norīkoti eksperti:
 - 1.4.1. kuri ieguvuši otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību arhitektūras, būvinženiera vai saistītā inženierzinātnes studiju programmā;
 - 1.4.2. kuri ir būvspeciālisti izvērtējamā būvekspertīzes specialitātes darbības sfērā un vismaz 10 gadus ir praktizējuši atbilstošā darbības sfērā arhitektūras jomā, projektēšanas vai būvdarbu vadīšanas specialitātē;
 - 1.4.3. kuru patstāvīgajā praksē pēdējo piecu gadu laikā nav konstatēti tādi profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi, par kuriem ir izteikts brīdinājums vai apturēta būvspeciālista sertifikāta darbība;
 - 1.4.4. kuri neatrodas interešu konflikta situācijā likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpratnē ar izvērtējamo personu.
 - 1.5. BSN amatpersonai, veicot būvspeciālista patstāvīgās prakses uzraudzību, ir tiesības iekļūt būvniecības objektos, kuros attiecīgais būvspeciālists veic profesionālo darbību. Par būvniecības objekta pārbaudē konstatēto BSN piesaistītais eksperts sagatavo objekta padziļinātās pārbaudes aktu (*Forma Nr.2*).

2. Ikgadējā jeb 100% pārbaude

- 2.1. Ikgadējās jeb 100% pārbaudes ietvaros BSN nodarbinātais pārbauda, vai būvspeciālisti ir izpildījuši noteiktos pienākumus attiecībā uz aktuālās informācijas ievadi BIS būvspeciālistu reģistrā un patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas veikšanu, kā arī vai būvspeciālistam nav apturēts arhitekta prakses sertifikāts vai būvprakses sertifikāts attiecīgajā darbības sfērā projektēšanas vai būvdarbu vadīšanas specialitātē.
- 2.2. BSN nodarbinātais saskaņā ar PAIKN sniegtajiem datiem pārbauda informāciju par būvspeciālistiem, kuri līdz normatīvajos aktos noteiktajam termiņam ir samaksājuši patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu:
 - 2.2.1. ja būvspeciālists ir samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu, BSN nodarbinātais veic nepieciešamo datu ievadi BIS būvspeciālistu reģistra sadaļā “Uzraudzības maksājums” un BUP;
 - 2.2.2. ja būvspeciālists nav samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu pēc pirmreizējā BSN atgādinājuma, BSN nodarbinātais ar vēstuli, kuru paraksta BSN vadītājs, pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā veikt nepieciešamo maksājumu.
- 2.3. Pēc noteiktā termiņa beigām BSN nodarbinātais atkārtoti lūdz PAIKN sniegt informāciju par būvspeciālistiem, kuri ir samaksājuši patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu, un, ja būvspeciālists 30 dienu laikā nav samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu, tad BSN nodarbinātais veic nepieciešamo atzīmi BUP, un BSN vadītājs pieņem lēmumu par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku, līdz būvspeciālists samaksā patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu.
- 2.4. BSN nodarbinātais BIS būvspeciālistu reģistrā pārbauda, vai būvspeciālists:
 - 2.4.1. patstāvīgi uztur aktuālu informāciju par iepriekšējā kalendārajā gadā veikto patstāvīgo praksi;
 - 2.4.2. patstāvīgi uztur aktuālu informāciju par iepriekšējā kalendārajā gadā apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem;

- 2.4.3. uztur aktuālu kontaktinformāciju;
- 2.4.4. ir ievadījis informāciju par izglītību un elektroniski pievienojis izglītību apliecinoša dokumenta kopiju;
- 2.4.5. nav sodīts par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būvniecības jomā.
- 2.5. Ja BSN nodarbinātais konstatē, ka:
 - 2.5.1. netiek patstāvīgi uzturēta aktuālā informācija par iepriekšējā kalendārajā gadā veikto patstāvīgo praksi, piecu darba dienu laikā rakstiski pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā ievadīt BIS būvspeciālistu reģistrā nepieciešamo informāciju;
 - 2.5.2. netiek patstāvīgi uzturēta aktuālā informācija par iepriekšējā kalendārajā gadā apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem, piecu darba dienu laikā rakstiski aicina būvspeciālistu 30 dienu laikā ievadīt BIS būvspeciālistu reģistrā nepieciešamo informāciju;
 - 2.5.3. nav uzturēta aktuāla būvspeciālista kontaktinformācija, piecu darba dienu laikā rakstiski aicina būvspeciālistu 30 dienu laikā ievadīt BIS būvspeciālistu reģistrā aktuālo kontaktinformāciju;
 - 2.5.4. nav ievadīta informācija par izglītību vai nav elektroniski pievienota izglītību apliecinoša dokumenta kopija, piecu darba dienu laikā rakstiski aicina būvspeciālistu 30 dienu laikā ievadīt vai pievienot BIS būvspeciālistu reģistrā nepieciešamo informāciju;
 - 2.5.5. Sodū reģistrā ir informācija, ka prokurors ir pieņēmis lēmumu saukt būvspeciālistu pie kriminālatbildības par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būvniecības jomā, BSN vadītājs piecu darba dienu laikā pieņem lēmumu par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku atbilstoši apakšprocesam “*PP.BVS.Nr.7 Sertifikāta darbības apturēšana, anulēšana un atjaunošana*”;
 - 2.5.6. Sodū reģistrā ir informācija, ka spēkā stāties prokurora priekšraksts par sodu vai tiesas spriedums, ar kuru būvspeciālists ir sodīts par noziedzīgu nodarījumu būvniecības jomā, BSN vadītājs piecu darba dienu laikā pieņem lēmumu par būvprakses sertifikāta darbības sfēras anulēšanu;
 - 2.5.7. iestāde, kas veic būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību, ir apturējusi arhitekta prakses sertifikātu vai būvprakses sertifikātu attiecīgajā darbības sfērā projektēšanas vai būvdarbu vadīšanas specialitātē, BSN vadītājs viena mēneša laikā pieņem lēmumu par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku atbilstoši apakšprocesam “*PP.BVS.Nr.7 Sertifikāta darbības apturēšana, anulēšana un atjaunošana*”.
- 2.6. Par pārbaudē konstatēto un veiktajām darbībām BSN nodarbinātais ievada informāciju BUP.

3. Padziļinātā jeb 1% pārbaude

- 3.1. Padziļinātās jeb 1% pārbaudes ietvaros BSN vadītājs katru gadu nozīmē padziļinātai pārbaudei ne mazāk kā 1% no kopējā būvspeciālistu skaita, kas sertificēti būvekspertīzes specialitātē.
- 3.2. Padziļinātā jeb 1% pārbaudē pēc nejaušības principa izvēlētam pēdējo piecu gadu laikā veiktam darbam pārbauda atbilstību normatīvo aktu prasībām, ietverot būtisko raksturlielumu aprēķinu pārbaudi.
- 3.3. Būvspeciālistu, kuram ir noteikta padziļinātā jeb 1% pārbaude, BSN nodarbinātais rakstiski informē par pārbaudes uzsākšanu un pieprasa iesniegt izvēlēto ekspertīzes darbu ar visiem nepieciešamajiem papildu dokumentiem, kas nav pieejami BIS.
- 3.4. BSN vadītājs norīko atbilstošas darbības sfēras ekspertu veikt būvspeciālista padziļināto jeb 1% pārbaudi un nodrošina ekspertam piekļuvi BIS būvspeciālistu reģistram.
- 3.5. Eksperts pēc pirmreizējās pārbaudes veikšanas, ja nepieciešams arī pēc atkārtotās pārbaudes veikšanas, sagatavo būvekspertīzes padziļinātās pārbaudes atzinumu (*Forma*

Nr.1), atspoguļot iegūtos rezultātus strukturētā veidā atbilstoši pārbaudes atskaites sadaļām:

- 3.5.1. vispārīga informācija par veikto ekspertīzi;
- 3.5.2. vispārīga informācija par pārbaudes ietvaru;
- 3.5.3. būvekspertīzes atzinuma atbilstības novērtējums saskaņā ar labās prakses principiem;
- 3.5.4. atkārtotas pārbaudes gadījumā būvekspertīzes atzinuma pirmreizējās pārbaudes ietvaros konstatēto iespējamo profesionālās darbības pārkāpumu izvērtējums;
- 3.5.5. kopējie secinājumi par eksperta profesionālo darbību konkrētā būvekspertīzes atzinuma sagatavošanas procesā un ieteikumi BSN turpmākajām darbībām.
- 3.6. Eksperts sagatavoto būvekspertīzes padziļināto pārbaudes atzinumu iesniedz elektroniski BSN nodarbinātajam, kurš izvērtē saņemtā dokumenta atbilstību darba uzdevuma nosacījumiem un pozitīva izvērtējuma gadījumā dokumentu ar eksperta parakstu kā gala nodevumu nodod Biroja lietvedībai reģistrēšanai DVS.
- 3.7. Pēc dokumenta reģistrēšanas BSN veic būvekspertīzes padziļinātās pārbaudes atzinuma sadaļā eksperta izvērtēšanas rezultātā norādītās darbības:
 - 3.7.1. ja nav konstatēti eksperta profesionālās darbības pārkāpumi, BSN vadītājs pieņem lēmumu par lietas izbeigšanu;
 - 3.7.2. ja konstatēts iespējams profesionālās darbības pārkāpums, kura padziļinātai izvērtēšanai nepieciešams pieprasīt papildu informāciju, lai varētu izdarīt secinājumus par pārkāpuma būtību, BSN nodarbinātais rakstiski pieprasa būvspeciālistam 10 darba dienu laikā sniegt skaidrojumu par konstatētajām neatbilstībām un/vai sniegt nepieciešamo papildu informāciju;
 - 3.7.3. ja nepieciešams ekspertu komisijas vērtējums, tad BSN viena mēneša laikā organizē patstāvīgās prakses uzraudzības komisijas sēdi atbilstoši apakšprocesā “*PP.BVS.Nr.5 Sūdzību izskatīšana un lēmumu apstrīdēšana*” noteiktajam un pieņem lēmumu saskaņā ar ekspertu komisijas pārbaudes rezultātu atbilstoši konstatētā pārkāpuma būtībai.
- 3.8. Padziļinātās jeb 1% pārbaudes gala rezultātus BSN vadītājs ar parakstu apliecina, sagatavojot Akts par padziļinātās pārbaudes pabeigšanu (*Forma Nr.3*), ko BSN nodarbinātais ievada BIS Būvspeciālistu reģistra pārbaucēju sadaļā.

4. Ārpuskārtas uzraudzības pārbaude

- 4.1. Ārpuskārtas uzraudzības ietvaros BSN pārbauda sūdzībās un iesniegumos norādītos, kā arī citos veidos iestādes rīcībā nonākušos faktus par iespējamiem būvspeciālista profesionālās darbības un ētikas pārkāpumiem atbilstoši apakšprocesam “*PP.BVS.Nr.5 Sūdzību izskatīšana un lēmumu apstrīdēšana*”.
- 4.2. BSN piesaistītais eksperts pēc pirmreizējās pārbaudes veikšanas (ja nepieciešams, pēc atkārtotās pārbaudes veikšanas) sagatavo Būvekspertīzes pārbaudes atzinumu (*Forma Nr.4*), atspoguļo iegūtos rezultātus strukturētā veidā atbilstoši pārbaudes atskaites sadaļām:
 - 4.2.1. vispārīga informācija par veikto ekspertīzi;
 - 4.2.2. vispārīga informācija par pārbaudes ietvaru;
 - 4.2.3. sūdzībā minēto iespējamo profesionālās darbības pārkāpumu izvērtējums;
 - 4.2.4. būvekspertīzes atzinuma atbilstības novērtējums saskaņā ar labās prakses principiem;
 - 4.2.5. atkārtotas pārbaudes gadījumā Būvekspertīzes atzinuma pirmreizējās pārbaudes ietvaros konstatēto iespējamo profesionālās darbības pārkāpumu izvērtējums;
 - 4.2.6. kopējie secinājumi par eksperta profesionālo darbību konkrētā būvekspertīzes atzinuma sagatavošanas procesā un ieteikumi BSN turpmākajām darbībām.

4.3. Pēc Būvekspertīzes pārbaudes atskaites sagatavošanas BSN veic 3.6. un 3.7. apakšpunktos noteiktās darbības.

Dokumentēšana un arhivēšana

Dokumentu kārtošana un uzglabāšana notiek dokumentu vadības sistēmā "Namejs Enterprise" saskaņā ar Birojā apstiprināto Lietu nomenklatūru.

Versija	Izmaiņu apraksts	Izmaiņu pamatojums
Nr.8	Liela apjoma izmaiņas.	Apakšprocesa pilnveidošana

Procesa izstrādātājs:

M.Kavosa, 24558185

Maija.Kavosa@bvkb.gov.lv

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU